

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8, 52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-687/2019-20

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pola, po sucu Tamari Došen kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja IŠTVANA ČEKE iz Pule, Zadarska 59, OIB 76311062078, zastupanog po punomoćniku Draganu Antiću, odvjetniku iz Pule, protiv tuženika PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Radnička cesta 50, OIB 02535697732, zastupanog po punomoćniku Miroslavu Leku, odvjetniku iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne rasprave održane 22. travnja 2026. u prisutnosti tužitelja, zamjenice punomoćnika tužitelja i zamjenice punomoćnice tuženika, objavljene 28. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim dijelovi ili odredbe Ugovora o kreditu broj 9012051141 od 25. listopada 2006. zaključenog između tužitelja Ištvana Čeke i tuženika, a koji se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu u švicarskim francima.

II. Nalaže se tuženiku Privrednoj banci d.d. da tužitelju Ištvanu Čeki isplati 5.735,37 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku na taj iznos od 1. listopada 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., prema stopi koja se određuje za svako polugodište koju je Europska središnja banka primijenila na svoje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena a o 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Privrednoj banci d.d. tužitelju naknadi parnični trošak od 1.336,96 eura sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 28. svibnja 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, u roku od 15 dana dok se s razlikom do 1.544,58 eura zahtjev odbija.

IV. Odbija se zahtjev tuženika za naknadom troška od 750,00 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 28. svibnja 2026. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužbom od 5. lipnja 2019. tužitelj navodi da je s tuženikom 25. listopada 2006. zaključio ugovor o kreditu broj 9012051141 za adaptaciju stambenog objekta u iznosu kunske protuvrijednosti 43.000,00 švicarskih franaka (CHF) prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, s otplatom u 180 mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan plaćanja, uz godišnju, redovnu kamatnu stopu od 4,70% promjenjivu odlukama banke, da ugovorom nisu utvrđeni parametri i metode izračuna koji utječu na promjenu kamatne stope, da je takva ugovorna odredba protivna načelu savjesnosti i poštenja te uzrokuje neravnotežu u pravima ugovornih strana na štetu tužitelja, jer vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika koju ovaj ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može provjeriti jer nema egzaktnih kriterija, da ga je u odnosu na valutnu klauzulu tuženik propustio u cijelosti informirati o svim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, da je ugovor o kreditu formularni (tipski) ugovor pripremljen od strane banke te tužitelj nije mogao utjecati na sadržaj bilo koje ugovorne odredbe već ga samo prihvatiti, da je člankom 3. Dodatka ugovoru o kreditu kojim je utvrđena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u euro zaključenog 1. prosinca 2015. utvrđen na dan 30. rujna 2015. preostali iznos glavnice od 18.749,75 eura i 1.323,78 eura preplate ali da je s obzirom na ništetnost odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu neotplaćena glavnica kredita znatno manja preplata veća te zahtjeva povrat svih koristi koje je tuženik stekao, a podneskom od 10. travnja 2026. novčani dio usklađuje s izračunom vještaka.

2. Odgovorom tuženik osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva, jer su stranke zaključile aneks kojim je izvršena konverzija osnovnog ugovora, ističe prigovor zastare protekom trogodišnjeg roka od izvršenih uplata, protivi se preinaci zahtjeva te ističe prijeboj manje plaćenih anuiteta zbog tečajne razlike i kamatne stope.

3. U dokaznom postupku je pročitani ugovor i dodatak ugovoru o kreditu, provedeno je financijsko vještačenje i saslušan tužitelj.

3.1. Člankom 1. i 2. ugovora o kreditu broj 9012051141 od 25. listopada 2006. tužitelju je odobren kredit za adaptaciju stambenog objekta u protuvrijednosti 43.000,00 CHF prema srednjem tečaju tuženika na dana korištenja kredita, člankom 4. određena je promjenjiva redovna godišnja kamata u skladu s Odlukom banke o kreditiranju građana koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,70%, člankom 7. dogovorena je otplata u 180 mjesečnih obroka u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja, a dospijeće je zadnjeg dana u mjesecu počevši od dana dospijeća prvog anuiteta.

3.2. Dodatkom ugovoru o kreditu broj 9012051141 zaključenom 1. prosinca 2015. u članku 3. stranke utvrđuju da na dan 30. rujna 2015. neotplaćena (nedospjela) glavnica iznosi 18.749,75 eura, preplata 1.323,78 eura, a koji će se koristiti za namirenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u euro koji će dospijevati nakon sklapanja dodatka

na način da se budući anuiteti umanjuju za 50% sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi.

3.3. Financijskim vještačenjem provedenim po Dinku Brajnoviću, dipl.oec. dana 14. veljače 2026. utvrđena je u razdoblju od sklapanja ugovora do datuma provedbe konverzije samo pozitivna novčana razlika zbog promjene kamatne stope i promjene tečaja između stvarno isplaćenih mjesečnih anuiteta i anuiteta koje bi tužitelj platio da se cijelo vrijeme otplate primjenjivala početno ugovorena kamatna stopa i tečaj švicarskog franka koji je vrijedio na dan isplate kredita iznosi 36.675,08 kuna odnosno 4.867,67 eura, od čega je 1.421,67 EUR razlika zbog promjene kamate, a 3.446,00 EUR razlika zbog promjene tečaja. Zakonske zatezne kamate na izračunom utvrđene mjesečne preplate iznose 2.191,48 EUR. Umanjujući ukupnu preplatu i zakonsku zateznu kamatu za 1.323,78 EUR, preplatu utvrđenu konverzijom, tražbina tužitelja na dan 30.rujna 2015. iznosi 5.735,37 EUR.

3.4. Tužitelj iskazuje da je kredit podigao u PBZ jer su imali najpovoljnije uvjete u vrijeme kada je tečaj bio nešto viši od 4,00 kune, kredit je utrošio na adaptaciju kuće u Argonautskoj, u kojoj je živio sa suprugom i kćerkom, a koju je nakon smrti supruge prodao, ali nikada nije služila iznajmljivanju ili obavljanju kakve djelatnosti, da se ne sjeća koliko je prošlo vremena od podnošenja zahtjeva do odobrenja kredita, da li je imao vremena za čitanje ugovora prije potpisivanja, ali zna da mu nitko nije objasnio da postoji rizik za tečaj CHF-a, niti uvjete za promjenu kamate, nije ništa pitao, samo je potpisao što mu je ponuđeno, da se ne sjeća da li je od banke prethodno dobio obračun o konverziji, ali zna da je u banci potpisao ponuđeno i kraće vrijeme plaćao smanjeni anuitet, da mu je nakon konverzije rata iznosila 245,00 eura, kredit je otplatio 2025., asve dotadašnje kredite je imao u kunama.

4. Utvrđeno je da:

- je tužitelj s tuženikom za adaptaciju stambenog objekta 25. listopada 2006. zaključio ugovor o kreditu broj 9012051141 u iznosu kunske protuvrijednosti 43.000,00 švicarskih franaka (CHF) prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, s otplatom u 180 mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan plaćanja,
- je ugovorena promjenjiva, godišnja, redovna kamatna stopa koja se utvrđuje odlukama banke, a na dan sklapanja ugovora je iznosila 4,70%,
- se kamatna stopa mijenjala u više navrata,
- ukupna preplata anuiteta s osnova preplaćene kamate i preplaćenog tečaja iznosi 4.867,67 eura,
- zakonska zatezna kamata na ukupnu preplatu iznosi 2.191,48 eura,
- preplata anuiteta kao razlika stvarno plaćene kamate iz CHF kredita i početne kunske kamate iz početnog otplatnog plana za CHF kredit iznosi 1.421,67 eura,
- preplata anuiteta kao razlika stvarno naplaćenog tečaja CHF i početnog tečaja CHF iznosi 3.446,00 eura,
- konverzijom priznata preplata iznosi 1.323,78 eura,
- na 30. rujan 2015. razlika između obračunate preplate uvećane za zakonske zatezne kamate, a umanjene za konverzijom priznatu preplatu iznosi 5.735,37 eura,
- je ugovor o kreditu sastavio tuženik na svome standardnom obrascu,
- ugovor ne sadrži obavijest o povećanom riziku promjene tečaja CHF,
- ugovor ne sadrži definirane parametre za promjenu kamatne stope.

5. Prema čl. 29. st. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine isti se ne primjenjuje na kredite sklopljene do tada osim u slučajevima iz čl. 2. kojim se između ostalih definiraju pojmovi:

„potrošač je fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima ovim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja“,

„ugovor o kreditu, u smislu ovoga Zakona, je ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka“ i

„potrošačko kreditiranje je pravni posao kojim se jedna ugovorna strana obvezuje drugoj staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a druga se ugovorna strana obvezuje plaćati ugovorene kamate, odnosno ugovorene naknade, te iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno, kao i svaki drugi pravni posao, koji je po svojoj gospodarskoj biti jednak ovome pravnome poslu“.

6. Prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/14., 110/15., 14/19.) odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. istoga zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz istoga članka obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

Sud u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika ne bi trebao prosuđivati i obrazlagati ništetnost navedenih ugovornih odredbi.

7. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. o kojoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio presudom Revt-249/14 od 9. travnja 2015. utvrđeno je da je Privredna banka Zagreb d.d. u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom Privredne banke Zagreb d.d. i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku banke o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

8. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. o kojoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio odlukom

Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019. utvrđeno je da je Privredna banka Zagreb d.d. u razdoblju od 01.studenog 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepošteno ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 01.studenog 2004. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

9. Ustavni sud RH je odlukom broj U-III-4150/2019 od 03. veljače 2021. odbio ustavne tužbe podnesene u povodu presude i rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 2221/2018-11 od 3. rujna 2019. čime je potvrđeno utvrđenje nepoštenosti i ništetnosti odredbi o valuti švicarski franak i kamati koja se mijenja odlukom banke.

10. Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03.) je bio na snazi do 6. kolovoza 2007. od kada je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07.) koji je izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013.) vrijedio do 8. travnja 2014., stupanja na snagu Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" 41/2014., 110/2015. i 14/2019.).

Članak 3. st.1 Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" 96/2003,79/2007) definira potrošača kao svaku fizičku osobu koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

Prema čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03.) važećem u vrijeme zaključenja ugovora, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Prema čl. 87 Zakona o zaštiti potrošača nepoštena ugovorna odredba je ništava.

Postupanje u skladu s čl. 62. st. 2. Zakona o zaštiti potrošača obavještavanjem potrošača nakon sklapanja ugovora o zajmu o svakoj promjeni godišnje kamatne stope ili bilo kojeg drugog troška, u razumnom roku nakon izvršene promjene nema utjecaj na ništavost ugovorne odredbe.

11. Sustav zaštite potrošača uspostavljen Direktivom 93/13 temelji se na ideji da se potrošač, zbog činjenice da nije utjecao na sadržaj budućeg ugovora, nalazi u slabijem položaju u odnosu na trgovca u pogledu pregovaračke snage i razine obaviještenosti, u položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je prethodno sastavio trgovac kao poslovni subjekt bez mogućnosti utjecaja potrošača na njihov sadržaj (osobito u

Presudi Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, C-484/08, EU:C:2010:309, t. 27).

Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da im se protivi to da, u slučaju ništavosti nepoštene ugovorne odredbe kojom se potrošaču nalaže plaćanje svih troškova zasnivanja i brisanja hipoteke, nacionalni sud odbije potrošaču povrat iznosa plaćenih na temelju navedene ugovorne odredbe, osim ako odredbe nacionalnog prava koje bi se primjenjivale da nema te ugovorne odredbe nalažu potrošaču snošenje svih ili dijela tih troškova.

Članak 3., članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom „glavni predmet ugovora” trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Činjenica da je naknada za otvaranje uključena u ukupan trošak hipotekarnog zajma ne može je učiniti bitnom činidbom. Sud države članice dužan je provjeriti jasnoću i razumljivost ugovorne odredbe koja se odnosi na glavni predmet ugovora, i to neovisno o prenošenju članka 4. stavka 2. te direktive u pravni poredak te države članice.

Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima.

Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da im se ne protivi to da podnošenje tužbe radi ostvarivanja restitucijskih učinaka utvrđenja ništavosti nepoštene ugovorne odredbe podliježe roku zastare, pod uvjetom da početak tog roka i njegovo trajanje ne čine praktički nemogućim ili pretjerano teškim ostvarivanje potrošačeva prava na zahtijevanje takvog povrata.

Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 te načelo djelotvornosti treba tumačiti na način da im se protivi sustav koji dopušta da dio postupovnih troškova snosi potrošač, ovisno o visini neosnovano plaćenih iznosa koji su mu vraćeni nakon utvrđenja ništavosti ugovorne odredbe zbog njezine nepoštenosti, s obzirom na to da takav sustav stvara znatnu prepreku koja potrošača može odvratiti od ostvarivanja prava na djelotvorni sudski nadzor eventualne nepoštenosti ugovornih odredaba. (Presuda Suda Europske unije od 16. srpnja 2020. u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19).

12. Člancima 1021-1025 Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 155/2023.) uređen je ugovor o kreditu kojim se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Članak 1022. st.2. Zakona o obveznim odnosima određuje da se ugovorom o kreditu utvrđuju iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor o kreditu banka može otkazati prije isteka ugovorenog roka i u slučaju insolventnosti korisnika čak i kad nije utvrđena sudskom odlukom, u slučaju prestanka pravne osobe ili smrti korisnika, ako bi u tim slučajevima davatelj kredita došao u bitno nepovoljniji položaj. Korisnik kredita može raskinuti ugovor prije nego što je počeo koristiti kredit.

Ugovor o kreditu je dvostrani pravni posao na kojeg se primjenjuju temeljna načela obveznog prava načelo ravnopravnosti, dužnosti suradnje sudionika, načelo savjesnosti i poštenja.

Zakon o obveznim odnosima određuje sadržaj ugovora o kreditu na način da ugovor sadrži uvjete davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor bi trebao sadržavati kamatu, cijenu bančinih novčanih sredstava.

13. Nije sporno da je ugovorena zaštitna valutna klauzula odobrenjem kredita u kunskoj protuvrijednosti švicarskog franka prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita i njegovom otplatom u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti iznosa u švicarskim francima po srednjem tečaju banke na dan plaćanja. Nije sporno da ugovor ne sadrži kriterije na temelju kojih bi korisnik mogao predvidjeti ekonomske posljedice valutne klauzule. Tuženik je znao za rizik koji nosi švicarski franak kao valuta utočišta, a nije obavijestio korisnika da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro.

Tuženik je postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja stvorivši neravnotežu u pravima i obvezama na štetu tužitelja ugovaranjem ništetne odredbe o vezivanju otplate kredita uz švicarski franak jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i jer o parametrima bitnim za donošenje odluke nije obavijestio tužitelja.

14. Odredba ugovora da se kamatna stopa mijenja odlukom o kamatnim stopama kreditora ne ukazuje da su ugovorne strane pregovarale o okolnostima buduće promjene kamatne stope. Nesporno je ugovornim stranama bila poznata visina kamatne stope na dan sklapanja ugovora određena po banci, ali nisu bili poznati kriteriji za kasniju izmjenu kamatne stope, zbog čega buduća promjenjiva kamatna stopa nije bila određena niti određiva u vrijeme zaključenja ugovora, a pristanak korisnika na promjene potpisom unaprijed formuliranog standardnog ugovora o kreditu ne može se smatrati valjanim.

Odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi, kao sastavni dio standardnog ugovora o kreditu sastavljenog od banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, koja promjenu ugovorne kamate čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, banke, bez da istovremeno precizno odredi kriterije promjenjivosti unijeta je u ugovor bez utjecaja korisnika kredita na njegov sadržaj. Davatelj kredita je korisnika doveo u situaciju prihvaćanja ili ne prihvaćanja postavljenih uvjeta. Nametnuta obveza uzrokovala je neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita jer vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može provjeriti jer mu nisu poznati kriteriji što je suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu dužnosti njihove suradnje te načelu zabrane zlouporabe prava, stoga ništetna u skladu s člankom 324. Zakona o obveznim odnosima

15. Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 102/2015) koji je stupio na snagu 30. rujna 2015. dodana je iza članka 19. glava IV.a „Konverzija kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF“ s ciljem da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR pri čemu se kredit konvertira radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran, a izračunava na način određen člankom 19.c.

Izračun konverzije sadrži podatak o zaduženjima u CHF uz promjene kamatnih stopa po odlukama banke, te da su uplate koje su izvršene u kunama preračunavane u CHF po tečaju za CHF na dan uplate o zaduženjima preračunatim iz CHF u EUR uz promjene kamatnih stopa za kredite u EUR po odlukama banke, te da je na taj način tuženik utvrdio da je do 30. rujna 2015. tužitelj više uplatio određeni iznos.

16. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. odgovorio da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. naveo da činjenica sklapanja dodatka ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditu kojim su odredbe osnovnog ugovora izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom – ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne. Ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane osim u izuzetnim uvjetima, kada je uzrok ništetnosti zabrana manjeg značaja, a ugovor je ispunjen u cijelosti, koje propisuje čl. 326. st. 2. Zakona o obveznim odnosima.

17. U presudi Europskog suda u predmetu broj C-118/17 od 14. ožujka 2019. zauzeto je pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača.

18. Prema odluci suda Europske unije broj C-452/18 od 09. srpnja 2020 potrošač bi se mogao, sklapanjem sporazuma kojim se zamjenjuje nevaljana ugovorna odredba drugom odredbom, odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 samo i isključivo kada bi dao slobodan i informiran pristanak na takvo odricanje i znao čime se takvim pristankom odriče.

19. Tužitelj se sklapanjem Dodatka (Aneksa) nije odrekao tih prava, niti je dao niti je mogao dati slobodan i informirani pristanak, nije se odrekao prava na obeštećenje. Kada bi pristanak postojao ne bi se radilo o slobodnom i informiranom pristanku jer u vrijeme sklapanja dodatka valutna klauzula u CHF nije bila utvrđena ništetnom te tužitelj nije bio informiran niti je mogao znati čega bi se pristankom ili odricanjem odrekao.

Dodatkom se ne spominje ništetnost odredbi o promjeni kamatnih stopa, ne navodi se iznos pretplate kojeg bi se tužitelj sklapanjem aneksa odrekao, a konverzijom su primijenjene kamatne stope za kredite u valuti EUR temeljene na jednostranim odlukama banke,.

20. Sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu nije došlo do konvalidacije sukladno čl. 326. Zakona o obveznim odnosima jer je za konvalidaciju trebala postojati suglasna volja obiju stranaka, što ovdje nije slučaj, te je tužitelj i nakon sklapanja Dodatka ugovora o kreditu konverzijom u valutu EUR također oštećen, ali u manjoj mjeri.

21. Kamatna stopa određena Dodatkom ugovora određena je onako kako je vrijedila za kredite koji su u navedenom razdoblju ostvarivani u valuti EUR, niti o kamatnoj stopi i njenoj promjeni nisu vođeni pojedinačni pregovori, već je kamatna stopa mijenjana odlukama tuženika.

22. Konvertiranjem kredita nije postignut učinak zaštite tužitelja kao potrošača, jer Dodatkom ugovora nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, već je definiran budući ugovorni odnos stranaka.

23. Sporazum između stranka ne utječe na osnovanost tužbenog zahtjeva jer se niti odredbama Zakona o izmjeni i dopuni zakona o potrošačkom kreditiranju, niti sporazumom ne spominje način rješavanja ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi u ugovorima o kreditima s valutom u CHF, način rješavanja eventualne ništetnosti zbog činjenice da je banka bez prethodnog pregovaranja s korisnikom kredita sama mijenjala kamatnu stopu, pitanje preplaćenih kamata kroz utuženi period.

24. Budući da je dio koji se odnosi na ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope ništetan jer je nerazumljiv tužitelju treba vratiti ono što je na temelju takvog dijela Ugovora o kreditu platio sukladno odredbi čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj je stjecatelj dužan vratiti dio imovine neke osobe ukoliko prijelaz imovine nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, a ako to nije moguće dužan je naknaditi vrijednost postignute koristi.

25. Prema zapisniku sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog u Zagrebu, Posl. br. Su IV – 162/2021 26. studenoga 2021. dopuštena je preinaka tužbenog zahtjeva u predmetima po tužbama korisnika kredita u CHF nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

Sud smatra da je u odnosu na zahtjev postavljen podneskom od 10. travnja 2026. kojim je kondemnatorni dio zahtjeva usklađen s izračunom financijskog vještaka riječ o preinaci koju tužitelj nije mogao izvršiti do zaključenja prethodnog postupka za što nije on kriv te je u skladu s člankom 190. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014.) izmijenjenim člankom 39. u vezi s člankom 117. stavak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 70/19) te se odnosi na sve postupke u tijeku, raspravljanje dovršeno po posljednjem preinačenom zahtjevu.

26. U odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. izraženo je pravno shvaćanje da je 4. travnja 2012. podnošenjem tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 došlo do prekida zastare na temelju čl. 241. Zakona o obveznim odnosima te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti odluke donesene u tom postupku, presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 7129/13 od 13. lipnja 2014. za preplaćenu kamatu i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 od dana 14. lipnja 2018. za preplaćeni tečaj.

Prema točkama 4. i 5. zapisnika sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske Broj: Su-IV-33/2022-2 održane 31. siječnja 2022. pravna posljedica tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (kredit u CHF odnosno

kreditu u kunama s valutnom klauzulom u CHF) i stranke (tuženike) iz tog postupka jeste da rok zastare počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

Budući da do podnošenja tužbe 5. lipnja 2019. nije protekao rok od pet godina za preplaćenu kamatu računajući 13. lipnja 2014. ni za razliku tečaja računajući 14. lipanj 2018. prigovor zastare nije osnovan.

27. Sud nije prihvatio prigovor tuženika radi umanjenja njegove obveze za iznos kada su kamate i tečaj bili manji od početnih jer je cijeli postupak ispravljanje posljedica povrede interesa potrošača, pa stoga vraćanje primljenog na temelju ništetnih odredbi kojima je povrijeđena ravnoteža na štetu potrošača ne podrazumijeva umanjenje tužnikove obveze isplate za onoliko koliko je tužitelj platio manje u vrijeme kada su kamatne stope ili tečaj CHF bili niži od početno ugovorenih. Negativna razlika nije novčani iznos kojeg tužitelj duguje tuženiku te kao potraživanje ne postoji, a kada bi i postojao bio bi u zastari.

28. S obzirom da tužitelj ima pravo na potpuno obeštećenje sud je prihvatio zahtjev koji obuhvaća obračunatu preplatu uvećanu za zakonske zatezne kamate, a umanjenju za konverzijom priznatu preplatu.

29. Zatezna kamata teče od 1. listopada 2015. do isplate po stopi određenoj člankom 29. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima nastaloj, počevši od 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a počevši s 1. siječnjem 2023. po stopi nastaloj uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a počevši s 30. prosincem 2023. uvećanjem referentne stope, kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

30. Tužitelju je priznat trošak vještačenja od 536,96 eura, a prema visini tužbenog zahtjeva, nagrada punomoćniku za sastav tužbe, podneska od 10. travnja 2026., zastupanja na ročištu 25. rujna 2024. i 22. travnja 2026. po 100 bodova, ukupno 400 bodova, što primjenom Tbr. 52.st.3., 54. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" 138/2023.) iznosi 800,00 eura.

Prema članku 11. stavak 1. točka 20. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" br. 118/18., 51/23.) oslobođeni su plaćanja pristojbe potrošači kao tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa zbog čega tužitelj nije pozvan na uplatu pristojbe na presudu, a o plaćenoj pristojbi na tužbu nije dostavio dokaz.

31. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br.. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 148/11. 25/2013, 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022., 155/2023, 146/2025.)

32. Sud je na zahtjev tužitelja u skladu s člankom 151. stavak 3. Zakona o parničnom postupku odredio plaćanje zatezne kamate na troškove postupka po stopi utvrđenoj člankom 29. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima.

U Puli 28. svibnja 2026.

S u d a c
Tamara Došen

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba. Žalba se podnosi ovome sudu u roku od 15 dana od dana objave odluke. O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostavna naredba:

1. punomoćniku tužitelja Draganu Antiću, odvjetniku iz Pule
2. punomoćniku tuženika Miroslavu Leku, odvjetniku iz Zagreba

Broj zapisa: **9-30888-b07e5**

Kontrolni broj: **0bc2c-b9815-c1718**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.